Ďurikovič (Gyurikovics, Gyurikovits) Juraj (1783-1848)

Právnik a vlastivedný bádateľ.

V rokoch 1790-1795 chodil do školy v Novom Meste nad Váhom, Trenčíne, Modre, Roku 1796 študoval na evanjelickom lýceu v Bratislave, roku 1799 v Nagykörösi, roku 1800 právo na akadémií v Bratislave. Od roku 1812 právnik Bratislavskej župy, od roku 1818 senátor Bratislavy, od roku 1823 predseda súdnej stolice, od roku 1840 sudca Bratislavskej, Trenčianskej, Mošonskej a Győrskej župy. Člen korešpondent Uhorskej Akadémie vied (1832). Vo vlastivednom bádaní bol ovplyvnený Matejom Belom. Prepísal všetky jeho *Notície* a dopĺňal o ďalšie údaje. Do tlače pripravil dielo *Notita historico-geographica comitatus Arvensis* (Historicko-geografické známosti o Oravskej župe), na ktorých pracoval v rokoch 1804-1806. V rokoch 1812-1814 rukopis prepracoval pod vplyvom *Notícií Gemerskej župy* Ladislava Bartholomeidesa. Práca zostala však v rukopise. V kapitole *Dnešní obyvatelia Oravy* je opis ich fyzických vlastností, charakteru a nadania, stravy, odevu, bývania, rodinných zvykov a foriem zamestnania. Dôsledne upozorňuje na rozdiely, ktoré vyplynuli zo spoločenskej kultúry (šľachta, roľníci, remeselníci, obchodníci) a z geografických daností župy (sever-juh). V rukopise zostala štruktúra *Notícií Trenčianskej župy,* ktorej koncepcia je prepracovanejšia ako v rukopise o Orave. Ako samostatnú stať plánoval *Pars etnographica sive de incolis* (Etnografická časť o obyvateľoch), ktorých mala opisovať charakter, rodinné, pracovné a výročné zvyky, liečenie, zamestnanie, stravu, odev, bývanie. V rukopise *Der Weinbau in der Gegend von Pressburg, St. Georgen, Pösing und Modern* (Vinohradníctvo na okolí Bratislavy, Sv. Jura, Pezinka a Modry), v ktorej má aj nákres vinohradníckeho noža, opisuje život a prácu ľudu. Ďurkovič patrí do okruhu vlastivedných bádateľov (Ladislav Bartholomeides, Andrej Školka, Alojz Medňanský), ktorí vyčleňovali problematiku o ľude do samostatných celkov a prispeli k jej sformovaniu do samotnej disciplíny.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania